

Västra Hoby kyrka

55.7860, 13.1679

Västra Hoby har en plats i historien om kampen om Skåne.

I november 1676 befann sig en svensk här under ledning av konung Carl XI på marsch mot Malmö. Efter att blivit tillbakatvingade av danskarna vid Kävlingeån lät svenskarna beskjuta Hoby kyrkby med artilleri. Månaden efter, den 4 december möttes de svenska och danska trupperna igen - i slaget vid Lund som är det blodigaste slaget någonsin på nordisk mark. Det blev cirka 50 procentiga förluster på båda sidor. 6500 danska soldater och cirka 3000 svenska miste livet.

Kyrktornet är en rest från den dåvarande kyrkan på platsen, en kyrka som stammade från medeltiden, och som revs när den nuvarande kyrkobyggnaden uppfördes 1886 efter den dåvarande stadsarkitekten i Stockholm Abraham Hedins ritningar, som han upprättade i sin samtidiga tjänst hos Överintendentsämbetet.

Altarskåpet av ek är eventuellt från 1400-talet, men kan möjligen vara av nyare datum. Man vet med säkerhet att altarskåpet renoverades och målades 1752 av dåvarande kyrkoherde Olaus Penell. Skåpet förvarades under en tid på Kulturhistoriska museet i Lund, innan den åter fick sin plats i kyrkan. Skåpet som hänger på ena väggen är uppdelat i sammanlagt nitton fält. De nio första finns till vänster och berättar om Jesu barndom.

I mitten finns det tionde fältet. Det är betydligt större än de övriga och visar korsfästelsen vid Golgata. De nio övriga fälten finns till höger om Golgata och gestaltar passionshistorien.

Dopfunten av sandsten, som också den är medeltida, är försedd med ett mässingsfat från 1600-talet.

Altartavlan är från när den nuvarande kyrkan invigdes 1886, och är målad av Hjalmar Berggren. Det är en kopia efter danske konstnären Carl Blocks tavla "Kristus med gosse".

Den nuvarande läktarorgeln byggdes 1904 i Göteborg av Eskil Lundén, och fanns tidigare i Odarslövs kyrka, som avlystes 2002. Orgeln förvarades en kort tid hos Mårtenssons orgelfabrik i Lund, innan den 2004 installerades i Västra Hoby kyrka. Orgeln passade precis in i kyrkans gamla orgelfasad, men man fick bygga ut orgelläktaren något för att den nya orgeln skulle få plats.

Till sist en händelse som skall ha inträffat här sommaren 1673, och som återberättats av en då ung studerade som 3:e söndagen efter Trefaldighet gjorde sin första predikan. Han hette Jesper Svedberg, och blev med tiden biskop i Skara stift.

På kvällen efter gudstjänsten hör byborna plötsligt "i kyrkian myken musik, spel och tydliga röster, springande gudliga psalmer, ther dock inga orglor, intet instrument och intet spel war, ei heller någon menniska inne."

Denna märkliga händelse påverkade Svedberg starkt. Han kände ängars närvaro och firade sedan årligen 3:e söndagen efter Trefaldighet som en stor bemärkelsedag.

Jesper Svedberg gav 1724 ut en bok till åminnelse av dels den dag då han för första gången predikade, och dels de märkliga händelser som inträffade den junisöndagen 1673 i Västra Hoby kyrka. Boken hette "Festum magnum, Stora Syndares Store Högtid. Firad och beskriven av Biskopen i Skara".

Hans innerliga gudstro, i vilken han inte var främmande för uppenbarelser och andesyner, kom att starkt påverka hans son, Emanuel Swedenborg.

Källor:

Webb: Torns församling.

Webb: Riksantikvarieämbetets bebyggelseregister.

Pdf: "Västra Hobby kyrka - Kulturhistorisk karaktäristik och bedömning". Lunds stift Max Laserna 2015.